

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER.

VED

EMER. STRAND.

Ved forfatterens godhed har jeg faaet tilsendt separatavtryk av nogle opsatser over insekter samlede i Norge i 1898 av den bekendte engelske entomolog Dr. T. A. CHAPMAN. Da det tidskrift, hvori hans meddelelser er offentliggjorde, »The Entomologist's Monthly Magazine», neppe er meget kjendt blandt skandinaviske entomologer, skal jeg herved faa lov til kortelig at omtale enkelte av hans fund.

De samlede *Neuroptera* blev bestemte av R. MCLACHLAN. Arterne var følgende:

Phryganea obsoleta MCLACHL. Hammerfest, »Sæterstoen»¹.

Limnophilus rhombicus L. Bossekop.

L. scalenus WALLENGR. Bossekop.

Asynarchus productus MORTON. Bossekop.

A. coenosus CURT. Bossekop.

Stenophylax nigricornis PICT. Hammerfest, Sæterstoen.

S. stellatus CURT. Hammerfest.

Apatania stigmatella ZETT. Alten, Sæterstoen.

Hemerobius nervosus F. Bossekop.

Hemerobius sp. »of an apparently undescribed species».

Bossekop.

Dictyopteryx compacta MCLACHL. Bossekop.

Nemoura variegata OL. Bossekop.

Baëtis vernus CURT. Hammerfest og Alten.

Chironomus sp. Bossekop.

Somatochlora arctica ZETT. og *S. alpestris* SELYS. Bossekop.

Aeschna juncea L. Bossekop.

Ae. coerulea STROEM. Hammerfest og Bossekop.

Leucorrhinia rubicunda L., *L. dubia* V. D. L., *Somatochlora metallica* V. D. L., *Agrion puella* L., *A. hastulatum* CHARP. og *Lestes Dryas* KBY toges ved Sæterstoen.

¹ Angaaende denne lokalitet, hvis navn ser ud til at være noget forvansket, giver Mr. CHAPMAN følgende oplysninger: . . . „lat, about 60° 12' north, some 60 miles east and a little north of Christiania . . . on the banks of the great river Glommen.“

De samlede *Colcoptera* bestemtes av G. C. CHAMPION. De merkeligste fund var (alle fra Bossekop): *Patrobus excavatus* PK., *Bembidium paludosum* Pz., *B. bruxellense* WESM., *B. doris* Pz., *Amara apricaria* PK., *Ilybius guttiger* ER., *Hydroporus arcticus* THS., *Aleochara succicola* THS., *Tachinus humeralis* GRAV., *Philonthus succicola* THS., *Geodromicus plagiatus* FABR., *Ips 4-pustulatus* GYLL., *Corticaria serrata* PK., *Oedemera vire-scens* L., *Polydrosus undatus* FABR., *Scolytus pruni* RATZB., samt de to for faunaen nye arter *Stenus longitarsis* THS. og *St. labilis* ER.

Lepidopterne bestemtes av Mr. CHAPMAN selv, som i to avhandlinger »Butterflies in South and North Norway» og »Moths taken in Norway, 1898» meddeler sine iagttagelser. Ved Sæterstoen fandt han *Erebia embla* og *Chionobas jutta* temmelig hyppige paa myrlændte steder i tynd furuskog, hvor begge hyppig saaes hvile sig paa tørre grene eller paa træstammerne. Hannerne og en sjelden gang ogsaa hunnerne av sidstnævnte art iagttoges ofte flyvende bort til roden av træstammerne og saa op efter med noget zikkaklignende flugt langs stammerne helt til en höide av 20—30 fod, som om de nöiagtigt undersøgte barken overalt paa sin vei, lod sig derpaa dale ned og gjentog samme manövre ved næste træ. Han antager, at dette kan forklares ved at hannerne paa denne maade søger efter de paa træstammerne hvilende hunner. Han iagttog gjentagne gange hunnen under æglægningen; der lagdes aldrig mer end et æg paa hvert sted. — Endvidere observeredes sammesteds *Argynnis freija*, *Coenonympha typhon*, *Polyommatus amphidamas*, *Lycaena amanda* og *L. cyllarus*, samt *Syrichthus centaureae* foruden enkelte mere almindelige arter.

Av »moths» samledes ved Sæterstoen bl. a. *Smerinthus ocellatus*, *Macroglossa bombylifformis*, *Sciapteron tabaniforme*, *Demas coryli*, *Anarta cordigera*, *Acronycta leporina*, *A. menyanthidis*, *Macaria notata*, *Gnophos dilucidaria*, *Cidaria serratia* og *Scoria dealbata*².

I Kaafjord samledes *Trochilium culcieforme*, *Coremia nobiliaria*, *Eupithecia scoriata* (ny for faunaen(?)), *Eup. veno-*

² Jeg anfører alle navne i den av Dr. CHAPMAN benyttede form, altsaa ogsaa uden forfatternavne til.

sata, *Arctia fuliginosa*, *Setina irrorella*. — Paa nordturen stansedes en times tid ved Torghatten, hvor bl. a. *Zygaena filipendulae* observeredes; ved Harstad iagttoges *Lycaena minima*.

Ved Bossekop samledes av *Rhopalocera* bl. a. *Erebia disa* og *polaris*, *Colias hecla*, *Argynnis frigga*, *A. freija* og *Chionobas norna*. — Med hensyn til arternes daglige flyvetid i »midnatssolens land» bemærker han bl. a. at følgende arter enkelte dage kunde sees flyvende frivillig saa tidlig som kl. 8 om morgenen og saa sent som kl. 9 om aftenen: *Erebia medusa*, *Polyommatus phlaeas*, *Argynnis pales*, *Pamphila comma* og *Lycaena optilete*.

Av andre fund ved Bossekop kan merkes *Pachnobia carnea*, *P. hyperborea*, *Plusia parilis*, *P. Hochenwarthi*, *Coremia flavicinctata*, *C. polata*, *Psodos coracina* etc.

Hvad Pterophorinerne angaar, toges *Leioptilus tephradactylus* ved Saeterstoen, *L. osteodactylus* ved Torghatten, *P. gonodactyla* i Kaafjord og *Leioptilus scarodactylus*, *Plat. Zetterstedti* og *tesseradactyla* i Bossekop.

Av Pyralidiner toges ved Bossekop bl. a. *Botys purpuralis*, *Crambus myellus* samt den for faunaen nye art *Scoparia petrophila*.

Det samlede antal arter av *Tortrices*, der samledes »at Bossekop or Hammerfest»: *Tortrix ministrana*, *Forsterana*, *viburnana*, *rubicundana* (?), *Penthina turfosana*, *lediana*, *metallicana*, *mygindana*, *bipunctana*, *lacunana*, *Conchylis notulana*, *Euchromia rufana*, *E. quadrana*, hvorav turde være et par for faunaen nye arter.

Av Tineer fandtes paa samme lokaliteter følgende, hvorav de med * merkede vistnok er ny for vor fauna:

Incurvaria Oehlmaniella, *Scardia tessulatella*, *Coleophora argentula**, *vitisella*, *Gelechia infernalis*, *continuella*, *diffinis*, *terrella**, *viduella*, *Swammerdamia conspersella*, *griscocapitella*, *Tinea bistrigella*, *rusticella*, *cloacella*, *fulvimitrella*, *Laverna Schrankella**, *Oecophora stipella*, *Lithocolletis vacciniella**, *Elachista Holdenella**, *albifrontella*, *Argyresthia sorbiella**, *pygmacella* og *certella*.

Kristiania Jan. 1900.